

КОНСТАНТИН КОНСТАНТИНОВ ОАЗИС

chitanka.info

Бял сняг ще има само във
градините,
където са играели деца.

А.
Далчев

Между улица „Фобур Сент Оноре“ и Елисейските полета, недалеч от театър „Мариньи“, зашумената алея, която възлиза към Етоал, се превръща в малък, сгушен парк. Сред това зелено убежище една дъсчена барака със затворени капаци и пъстър извехтял фронтон дреме като останка, изхвърлена от руслото на живота, който неспирно фучи край нея. Какво търси тоя недодялан сандък сред блясъка на най-аристократичния парижки квартал? Какво представлява той?

Приближете до тоя шестгодишен човек, който управлява по пясъчната алея своя малък автомобил с педали, и го попитайте. Той ще спре за минута, ще ви погледне с пренебрежение — заради вашето невежество — и ще отвърне:

— Mais, s'est le Théâtre, monsieur... le Théâtre des guignols^[1]... —
И гордо ще завърти кормилото.

Тая дървена панаирска палатка е заключеният ковчег в омагьосаната стая от приказките, тайнственият сандък на чудесата, на непредвиденото, на веселието: кукленият уличен театър на парижките деца.

Едно въже, опнато между дървесата, огражда пред фасадата правоъгълник с няколко скамейки и три реда железни столове. Това е залата. Бараката отсреща — сцената.

Часът е ран. Утринните лъчи едва промушват купола на кестеновата алея. Из клоните оглушително цвъртят врабци. Отвъд площада на Съгласието златните коне на моста Александър III горят като слънца. Из страничните пътеки слизат от Булонската гора елегантни ездаци и амазонки. Смътният мълвеж на града поема постепенно своето катадневно кресчендо.

Малкият театър спи още. Малкият театър знае своето време. Сега там, зад затворените капаци на магическата лаборатория, се върши тайна, страшно интересна работа, раждат се чудесни неща — и трябва само да се потърпи до първото представление следобед.

Тогава тук изведнъж всичко се преобразява. Една нестихваща глъчка се носи под дървесата. Цяла армия деца изпълва скамейките и столовете. Майки с ръкоделие, бавачки с бели шапчици, баби и дядовци в чистички старомодни облекла, с тиха усмивка на увехналите лица, влизат в оградения правоъгълник и настаняват малките зацвъртели човечета, които се въртят нетърпеливи и сериозни и непрекъснато задават най-отчаяни въпроси.

Сега бараката е разтворила всички свои капаци и тъмночервената завеса леко помръдва. Малка табелка на стената обявява: „Вход 25 сантиметра“. Една жена при вратичката раздава билети и малките здраво стискат сините листчета. За да гледаш представлението, не е необходимо, разбира се, да си купиш билет: оградата от въже не е вълшебна, за да скрие от ония, които нямат пет су, празника на зрелището. Ала когато човек отива на театър, както възрастните, трябва да има в ръка билетчето за мястото си.

Един прегърбен човек с акордеон, седнал до сцената, почва увертюрата. Меките тонове подемат изведнъж някакъв тържествен марш, после преливат в сънна мелодия, после лудо се завъртват във весела фарандола. Ятото притихва, ушите се наострят, лицата стават още по-сериозни. Чуват се съдържани възгласи на големите: „Voуons, Lou-lou!“, „Tais-toi, Jeannot“^[2]. Акордеонът изведнъж завършва. Един звънец избива. Завесата бързо се вдига.

О, тия бистри очи, разширени и жадни да погълнат всичките чудеса, всичките тайни на света! Тия разтворени малки души, които пътуват сега в страната на приключенията и смеха, откъснати от улицата, от полутъмната стая на шестия етаж, дето небето е къс сиво платно, над зловонния вътрешен двор! Тия полуоткрити устица, които само преглъщат и забравят вече да питат!

А на сцената се разнизва все същата история: Крадецът, глупав и несръчен, в чуждата къща, смешната Слугиня, която се вцепенява от страх, дебелата Господарка с писклив глас, Стражарят с триъгълна шапка и ужасни мустаци и кучето, което оглушително лае и дърпа Крадеца за дъното на панталоните... Те се блещят, клатят глави, бият

се и се гонят, припадат и се свестяват, отново хукват един след друг със своите несгъваеми нозе — и викат иззад сцената на различни, смешни гласове.

Сега вече цялата зала се люшка от смях и възхищение. Сякаш небето е спуснало тук всичките ангелски гласчета, които хълцат припадъчно, кикотят се и примират: „Oh! Oh! Le voila, — le voleur!...“^[3] Сякаш някакъв кристален купол отеква безброй различни сребърни звънчета, зазвънели в тоя тих септемврийски ден.

Един мъж с каскет и вехти дрехи извън оградата държи в ръце бледо момиченце: някой работник-вдовец дошъл да подари на детето си тая безплатна забава. Те гледат унесени и усмихнати двамата и ръчичката на девойчето нежно обгръща главата на баща си: „Oh, rара, regarde, regarde le petit chien...“^[4]

Завесата се спуска сред нови викове и смях. Хармониката започва някакъв валс. Представлението свършва, за да почне наново след четвърт час.

Сега идва втората част на празника. Децата изпразват правоъгълника на театъра и се пръскат из алеите. Наоколо вече чакат колца — малки, старинни каляски. И Loulou и Poupée, Jeannot и Toto сядат вътре и дръпват юздите на магаренцата и белите кози. Акордеонът глъхне, а наблизо, по двойния асфалтов път, фучи безкрайният низ автобуси и таксито, крещят сирени, тътне мътният поток на парижкия живот. Той поглъща и влече всичко по пътя си, той расте като страшна река, която бърза към някакъв страшен въртоп...

Слънцето се навежда вече към черната врата на Триумфалната арка. Отвъд Иглата на Обелиска синкаво се изрязва „Пале Роял“. Златисти жици се протягат между дървесата. Сегиз-тогиз някой зрял кестен тупва на земята. Акордеонът пак почва. Там, на сцената, ей сега с лай ще скочи кучето и отново ще трепнат звънчетата на смеха...

Прислонен до едно дърво, моят другар рисува. Той вярва, че може да хване и задържи образа на тоя час, неповторим като Фата Моргана. Времето тече неусетно. Небето побледнява.

Между стволите приижда синкавият здрач на вечерта. Старият човек затваря капците на бараката. Вrabците се гласят за сън. Блясват първите светлини. Грохотът на града нараства всеки миг. Тишината бързо прибира своята паяжинна дреха и отлита към стъмения кръгозор. Наоколо е отново черната тътнеща пустиня на милионния град.

[1] Това е театърът, господине, кукленият театър. ↑

[2] Хайде, Лулу! Мълчи, Жано! ↑

[3] О, о, ето го — крадеца!... ↑

[4] О, татко, виж, виж кученцето! ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.